

Yttrande över betänkandet Genomförande av tjänstepensionsdirektivet (SOU 2016:51)

Lärarnas Riksförbund har givits möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande.

Regeringen vill genomföra införandet av EU-direktivet 2014/50 EU av den 16 april 2014 genom lagstiftning. Den nya lagen riktar sig till arbetsgivare och innehåller bestämmelser om villkor för intjänande och bevarande i avtal för tjänstepension. Översätter man EU-direktivets skrivningar till svenska förhållanden motsvarar det de kollektivavtalade tjänstepensionerna.

I Sverige finns en lång tradition där arbetsmarknadens parter träffat kollektivavtal som reglerar tjänstepensionerna. En enskild individ kan även själv komma överens med arbetsgivaren om tjänstepension. I Sverige finns ingen lag som tvingar arbetsgivare att teckna avtal om tjänstepension. Direktivet ändrar inte detta.

Direktivet ställer krav på gränser kring anställningstid för intjänande av pensionsrätter, den gränsen är maximalt tre år. Avtalen kan fortfarande ha en åldersgräns för tidpunkten när arbetstagaren börjar omfattas av avtalen. En sådan gräns förekommer redan i svenska avtal.

Direktivet tillåter även engångsutbetalningar av belopp som understiger ett visst gränsvärde. För att utbetalning ska kunna göras måste samtycke finnas hos arbetstagaren samt att beloppet inte överstiger ett prisbasbelopp. Redan idag förekommer utbetalning av mindre engångsbelopp till arbetstagaren då risken annars finns att avgifter urholkar beloppet. Lärarnas Riksförbund vill understryka att det är viktigt att gränsen för beloppet sätts lågt då syftet med kapitalet är en framtida pension. Förbundet ställer sig positivt till att parterna får teckna avtal gällande frågan om engångsbelopp.

En annan del av direktivet innebär att arbetsgivaren på arbetstagarens begäran ska lämna information om hur anställningens upphörande skulle påverka tjänstepensionen gällande villkor för intjänande, värdet av intjänande pensionsrätter samt villkoren för värdeutvecklingen efter anställningens upphörande. Informationsskyldigheten gäller även gentemot förmånstagare.

Direktivet innebär att avtal som tecknas med villkor som är sämre än de ramar som direktivet ställer upp kan förklaras ogiltiga eller jämkas. Detta innebär att det kommer finnas rätt till ekonomisk och allmänt skadestånd vid brott mot lagen.

Lärarnas Riksförbund bejakar införandet av lagen då det stärker arbetstagarens rätt. Direktivet kommer att innebära att centrala parter måste förhålla sig till de ramar som lagen ställer upp vid avtalsförhandlingar. Det går därför inte att teckna kollektivavtal som har ett sämre skydd än direktivets. Förbundet kan inte se att dessa ramar försämrar parternas ansvar och möjlighet att teckna kollektivavtal gällande tjänstepension. Det är Lärarnas Riksförbunds uppfattning att inga av de avtal som idag omfattar våra medlemmar står i strid mot direktivet, vilket innebär att införandet inte påverkar redan existerande avtal.

Förbundet ställer sig positivt till förslaget i sin helhet.

Stockholm 12 december 2016

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Förbundsordförande

Mattias Torell
Ombudsman